provincie GELDERLAND

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit	:	10 oktober 2017
Onderwerp	:	Wet natuurbescherming – 2017-010540 - Borghese Real Estate
Activiteit	:	Aanvraag ontheffing beschermde soorten: Slechtvalk ING-gebouw Velperweg Arnhem
Verlenen/weigeren	:	Weigeren ontheffing van Wnb artikel 3.1 lid 2 en lid 4 en 5 voor de Slechtvalk, omdat geen verboden worden overtreden.
Aanvrager	:	Borghese Real Estate
Zaaknummer	:	2017-010540

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de Borghese Real Estate, Postbus 1049, 3860BA te Nijkerk, hierna te noemen de aanvrager, van 22 juni 2017, om een besluit op grond van de Wet natuurbescherming.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 22 juni 2017 ontvingen wij een aanvraag van de Borghese Real Estate, Postbus 1049, 3860BA te Nijkerk voor een besluit in het kader van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming voor mogelijke overtreding van de verboden Wnb art. 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5 voor de Slechtvalk (Falco peregrinus).

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de verbouwing/renovatie van het voormalige ING-gebouw aan de Velperweg in Arnhem. Beoogd wordt om het kantoorcomplex in verschillende fasen te transformeren naar een gebouw met een mix van functies, waarbij het zwaartepunt ligt op wonen (met ca. 265 woningen). Tijdens die transformatie zal de aanwezigheid van de huidige nestlocatie van de Slechtvalk onder druk komen te staan, omdat de gevel wordt aangepast of in zijn geheel wordt vervangen en er wellicht balkons worden gemaakt.

Het voormalige ING-kantoor ligt aan de Velperweg 45-49 te Arnhem, en ligt weliswaar binnen de bebouwde kom, maar buiten het drukke centrum van Arnhem. Het gebouw is aan alle zijden omsloten door wegen. Het aanwezige groen in of direct grenzend aan het plangebied bestaat uit goed onderhouden heestervakken met solitaire bomen en boomgroepen.
Het gebouw aan de Velperweg maakt deel uit van een lint aan kantoorgebouwen aan weerszijden van de weg. Achter de kantoren liggen woonwijken.

Aanvrager verzoekt om een bevestiging dat met de voorgenomen preventieve maatregelen, overtredingen van verboden conform Wnb art. 3.1 lid 2, 4 en 5 worden voorkomen en dat kan worden volstaan met een weigering van de ontheffingsaanvraag.

Aangezien de Slechtvalk een soort is, waarop tevens de bepalingen uit artikel 3.5 van toepassing zijn (de Slechtvalk wordt nl. ook genoemd in bijlage II bij het Verdrag van Bern), heeft ook toetsing op basis van dit artikel plaatsgevonden.

De aanvraag en het daarbij behorende onderzoek van de Borghese Real Estate, gedateerd van 20 juni 2017, maakt deel uit van dit besluit.

Voor deze activiteit is niet eerder een ontheffingsaanvraag op grond van de Wet natuurbescherming dan wel de Flora- en faunawet verleend.

De volgende documenten zijn gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag:

- Definitief aanvraagformulier Slechtvalk ING-gebouw van 6 juni 2017;
- Natuurtoets flora en fauna Velperweg te Arnhem, ECOquickscan, rapport 16016, oktober 2016;
- Ontheffing Wet natuurbescherming Voormalig ING-kantoor Velperweg te Arnhem, ECOquickscan, rapport 17015, 6 juni 2017;
- Aanvulling aanvraag ontheffing Wnb, 16 juni 2017;
- Aanvulling aanvraag ontheffing Wnb 22 juni 2017, deel 1;
- Aanvulling aanvraag ontheffing Wnb 22 juni 2017, deel 2.

Op deze ontheffingsaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben besloten, gelet op mogelijke overtreding van de verboden Wnb art. 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5,

ONTHEFFING TE WEIGEREN

aan de Borghese Real Estate, Postbus 1049, 3860BA te Nijkerk;

voor de Slechtvalk, van de verbodsbepalingen van Wnb artikel 3.1 lid 2 en van Wnb artikel 3.1. lid 4 en 5(en daarmee ook van Wnb artikel 3.5. lid 2 en 4), omdat de beschadiging van de nestplaats en verstoring niet leidt tot een overtreding van de wettelijke verboden van Wnb, hoofdstuk 3. Voordat met de uitvoering van beoogde activiteiten mag worden begonnen, dienen de hieronder opgenomen voorwaarden door de aanvrager in acht te worden genomen.

Tabel 1 Aangevraagde soorten en verboden

Soort	Verbod	Beschrijving verbod	Wettelijk belang cf. aanvraag
Slechtvalk (Falco peregrinus)	Artikel 3.1 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het is verboden (opzettelijk) nesten, rustplaatsen te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Niet aangegeven
Slechtvalk	Artikel 3.1 lid 4 en 5; Artikel 3.5 lid 2	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen*	Idem

* Dit verbod cf. artikel 3.1 lid 4 is niet van toepassing, indien de verstoring aantoonbaar niet leidt tot een wezenlijk effect op de staat van instandhouding van de soort (zie 3.1 lid 5).

De ontheffingsaanvraag is van toepassing voor het gebied ‘voormalig” ING-gebouw Velperweg 45-49 Arnhem zoals aangegeven op figuur 1 in bijlage 1.

Voordat met de uitvoering van beoogde activiteit mag worden begonnen, dienen de volgende voorwaarden door aanvrager in acht te worden genomen:

1. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010540.
2. Dit besluit wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de aanvrager of aantoonbaar in opdracht van de aanvrager handelende (rechts)personen. De aanvrager blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de in het besluit bedoelde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van dit besluit en toont deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. De geldigheidsduur van dit besluit loopt van 01-11-2017 tot 31-10-2027. De geldigheidstermijn schuift evenredig op bij een eventueel latere datum van afgifte van het definitieve besluit.
5. De aanvrager dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien andere beschermde soorten worden aangetroffen of andere verbodsbepalingen worden overtreden.

Door de aanvrager zelf aangedragen extra maatregelen, zorgen ervoor dat schade voor de Slechtvalk in het plangebied ING-gebouw Velperweg Arnhem als gevolg van de verbouwing/renovatie wordt voorkomen. De in de aanvullingen op de aanvraag opgenomen maatregelen, worden als voorschriften overgenomen in dit besluit:

6. Werkzaamheden aan het kruisgebouw van het voormalige ING-kantorencomplex aan de Velperweg 45-49 te Arnhem, op de plaats van de gevel waar de Slechtvalk is aangetroffen (zowel de lange gevel waar het nest is aangetroffen als de kopse kant waar het nest nabij ligt) zullen pas plaatsvinden na het broedseizoen van de Slechtvalk, wanneer de jongen zelfstandig kunnen overleven, dus vanaf september 2017. Werkzaamheden aan de overige gevels kunnen eerder starten;
7. Er wordt een vervangende tijdelijke nestkastlocatie aangeboden op het tegenovergelegen AKZO-gebouw. Deze nestkast is geplaatst in september 2017. Over het verwijderen van de nestkastlocatie zijn de volgende afspraken vastgelegd, die hier als voorschriften worden overgenomen:
    - De kast wordt verwijderd aan het eind van het bouwproces van het voormalige ING-kantoor, waarbij een overlap van één broedseizoen wordt aangehouden met de nieuw te plaatsen slechtvalkkast op het ING-gebouw (zie voorschrift 8);
    - De kast wordt verwijderd buiten het broedseizoen.
8. Er wordt gedurende het bouwproces aan het voormalig ING-gebouw een geschikte nestkastlocatie aangewezen en aangebracht. Deze dient minimaal een jaar eerder geplaatst te zijn dan wanneer de nestkastlocatie op het AKZO-gebouw verwijderd wordt;
9. Er vindt in 2018 monitoring door een slechtvalkdeskundige plaats van de beoogde “verhuizing” van het slechtvalkenpaar naar de alternatieve locatie op het AKZO-gebouw en het broedsucces in dat seizoen. In het najaar van 2018 wordt daarover gerapporteerd aan de provincie Gelderland. De rapportage dient gezonden te worden via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010540. Indien uit de monitoringsresultaten blijkt dat de beoogde maatregelen niet het gewenste effect opleveren, kan de provincie Gelderland aanvullende maatregelen opleggen;
10. Tot een jaar na afronding van het bouwproces aan het voormalig ING-gebouw, vindt jaarlijks monitoring en desgewenst advies plaats over de optimale aanpak van het aanbod van nestlocaties voor de Slechtvalk. De monitoringsresultaten worden jaarlijks gerapporteerd aan de provincie Gelderland (post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010540). Indien uit de monitoringsresultaten blijkt dat de beoogde maatregelen niet het gewenste effect opleveren, kan de provincie Gelderland aanvullende maatregelen opleggen.

BEOORDELING

Project
In de aanvraag beschreven project
Het voormalige ING-gebouw aan de Velperweg in Arnhem zal worden verbouwd/gerenoveerd om er een gebouw van te maken met een mix van functies. Het zwaartepunt daarbij zal liggen op de functie wonen, met de bouw van ca. 265 woningen in het complex.
Tijdens de ingrijpende verbouwing zal de aanwezigheid van de huidige nestlocatie van de Slechtvalk onder druk komen te staan, omdat de gevel wordt aangepast of in zijn geheel vervangen en er wellicht balkons worden gemaakt.

Onderzoek
In de aanvraag beschreven ecologische waarden
Vanwege het voornemen tot verbouw en renovatie van het voormalig ING-gebouw aan de Velperweg te Arnhem is er in 2016 ecologische onderzoek uitgevoerd. Er zijn toen in, op en rond het gebouw geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in 2016 geconstateerd, dat er een paartje van Slechtvalken rondvloog in de buurt, maar er was toen nog geen sprake van een broedgeval op het gebouw. Dit is pas in 2017 het geval geweest. Vandaar dat er een ontheffingsaanvraag is uitgedaan voor de Slechtvalk. Voor andere soorten is geen ontheffing aangevraagd.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden
Door de ruimtelijke ontwikkeling zal in het projectgebied nestgelegenheid voor de Slechtvalk verdwijnen, zodat er waarschijnlijk geen gelegenheid meer is om jongen succesvol groot te brengen. Het foerageergebied van het aanwezige paartje Slechtvalken blijft ongewijzigd, zodat verplaatsing van de nestgelegenheid voor de hand ligt.

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek
De uitgevoerde onderzoeken geven een goed inzicht in de aanwezigheid van beschermde soorten in het algemeen en van de Slechtvalk in het bijzonder. Aannemelijk is gemaakt dat met de uitvoering van de voorgenomen verbouwing/renovatie van het voormalig ING-gebouw aan de Velperweg te Arnhem, er één nestlocatie van de Slechtvalk zal verdwijnen in het plangebied. Gezien de aard van het gebouw, met veel grote betonnen onderdelen en dichtgekitte spleten en gaten, is ook te verwachten dat er weinig tot geen vleermuizen en broedvogels zich zouden ophouden in of op het gebouw. De omgeving van het gebouw is dermate versteend, dat er weinig platen en dieren voor kunnen komen.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen
In het ecologisch rapport behorend bij de aanvraag en de aanvullingen daarop is aangegeven dat op het tegenovergelegen gebouw van AKZO een vervangende nestkast voor de Slechtvalk geplaatst zal worden, voor aanvang van de werkzaamheden. Dit is ondertussen gebeurd (september 2017). Er is voorheen geconstateerd, aan de hand van prooiresten, dat de slechtvalken gebruik maken van het AKZO-gebouw. Het is daarom aannemelijk dat het huidige slechtvalkenpaartje zal uitwijken naar het AKZO-gebouw. Gezien de recente uitbreiding van het aantal succesvolle broedgevallen in Arnhem, kan worden gesteld dat de soort vrij opportunistisch te werk gaat in stedelijke omgeving en vooral gericht op geschikte nestlocaties van voldoende hoogte (minimaal 40 meter hoogte). Het AKZO-gebouw voldoet aan die kwalificatie.

In de aanvraag beschreven gedragscode
Volgens de aanvraag wordt geen gebruik gemaakt van een geaccordeerde gedragscode.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen
In de aanvraag worden mitigerende maatregelen in het plangebied benoemd:

- Werkzaamheden aan het kruisgebouw van het ING-kantorencomplex aan de Velperweg te Arnhem vinden pas plaats na het broedseizoen van de Slechtvalk;
- Er wordt een vervangende tijdelijke nestkastlocatie aangeboden op het tegenovergelegen AKZO-gebouw, welke pas verwijderd wordt als de werkzaamheden aan het voormalig ING-gebouw volledig afgerond zijn;
- Er wordt aan het eind van de bouwwerkzaamheden weer een nieuw nestlocatie aangebracht op het voormalig ING-gebouw. Daarbij vindt een overlappende periode van minimaal 1 jaar plaats met de nestkastlocatie op het AKZO-gebouw;
- Er vindt monitoring plaats gedurende de werkzaamheden tot aan het einde van het totale bouwproces, naar het succes van de mitigatiemaatregelen.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen
In de aanvraag wordt gesproken van overtreding van verbodsbepalingen Wnb art. 3.1 lid 2 (het vernielen of wegnemen van nesten, rustplaatsen) en overtreding van verbodsbepalingen Wnb art. 3.1 lid 4 en 5 (verstoren). Dit verbod is niet van toepassing, indien de verstoring aantoonbaar niet leidt tot een wezenlijk effect op de staat van instandhouding van de soort, in samenhang met het uitvoeren van het compensatieplan.
Aanvrager verzoekt om een bevestiging dat met de voorgenomen preventieve en mitigerende maatregelen, overtredingen van verboden conform Wnb art. 3.1 lid 2, 4 en 5 (en van Wnb art. 3.5 lid 2 en 4) worden voorkomen en dat kan worden volstaan met een weigering van de ontheffingsaanvraag.

Andere bevredigende oplossing
In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen
Er worden geen andere bevredigende oplossingen besproken in de aanvraag, aangezien de verbouwing/renovatie strikt is verbonden met het voormalig ING-gebouw.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen
Beoordeling is niet van toepassing. De voorgenomen verbouwing/renovatie maakt deel uit van de plannen om in dit gebouw een mix van functies onder te brengen. In die plannen zijn geen alternatieven of een alternatieve locatie meegenomen.

Conclusie
Er worden geen andere bevredigende oplossingen besproken en het ontbreken daarvan heeft geen invloed op het succes en omvang van de mitigerende maatregelen.

Belang
In de aanvraag beschreven belang(en)
Er zijn door de aanvrager geen wettelijke belangen genoemd in de aanvraag. De reden daarvoor is dat de aanvrager van mening is dat met de voorgenomen mitigerende maatregelen, overtredingen van verboden worden voorkomen en dat kan worden volstaan met een weigering van de ontheffingsaanvraag.

Beoordeling van belang(en)
In het kader van de bescherming van vogels gelden wettelijke belangen ten aanzien van volksgezondheid en openbare veiligheid en ter bescherming van flora en fauna. Die zijn in dit project niet aan de orde. Belangen in het kader van inrichting of ontwikkeling van gebieden, gelden niet als wettelijk belang voor het overtreden van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels. Het ontlopen van de vraag welke wettelijke belangen in het geding zijn, vinden we dan ook een voor de hand liggende keuze.

Huidige staat van instandhouding
Vanaf 1990 is er landelijk een gestage uitbreiding van de Slechtvalk aan de orde, over vrijwel het gehele land (met een concentratie in de zuidelijke helft) mede gestimuleerd door het plaatsen van nestkasten op geschikte locatie voor de Werkgroep Slechtvalk Nederland. De landelijke trend toont een verdubbeling van het aantal broedparen tussen 2009 en 2015 van circa 70 naar circa 140 - 160. Ook in Arnhem kan geconcludeerd worden, dat het aantal broedparen de laatste jaren is toegenomen. De gunstige staat van instandhouding van de Slechtvalk in Nederland (landelijk) en in Arnhem en omgeving (lokaal) is volgens de aanvrager als gevolg van de verbouwing/renovatie niet in het geding.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten
Gezien het territoriale gedrag van de Slechtvalk zal een verplaatsing van de nestlocatie niet hoeven te leiden tot een vermindering van het broedsucces van deze soort. Aanwezigheid van een paartje op het ING-gebouw voorkomt momenteel vestiging van een ander paartje op het AKZO-gebouw en omgekeerd. Als de “verhuizing” succesvol verloopt heeft het paartje zelfs meer kans op broedsucces, gezien de extra bescherming door de nestkast. We kunnen de conclusies over de gunstige staat van instandhouding landelijk en in Arnhem en omstreken onderschrijven.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Zorgplicht
Voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

Algemeen
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.
Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Bijlagen:
- Bijlage 1: Figuur projectlocatie ING-gebouw Velperweg Arnhem.

BIJLAGE 1 Ligging van het plangebied ING-gebouw Velperweg Arnhem

Afbeelding 1: Globale ligging (luchtfoto) en indrukken van het voormalig ING-gebouw aan de Velperweg 45-49 te Arnhem. Werkzaamheden zullen in eerste instantie plaatsvinden aan “het kruis”. Rechts op de foto is het AKZO-gebouw deels te zien.